

Ordlista

Aktie

Ägarandel i ett aktiebolag. En aktie ger bl.a. rätt till del av bolagets vinst, rösträtt vid bolagsstämman samt del i tillgångarna vid likvidation.

Aktiebok

Förteckning över dem som äger aktier i ett bolag.

Aktiebyte

Ett aktiebyte eller ett andelsbyte innebär att två går samman eller att ett bolag köper upp ett annat bolag. Istället för att få kontanter i betalning får man aktier i det nybildade/uppköpande bolaget.

Aktiekapital

Summan av det nominella beloppet på ett aktiebolags samtliga aktier.

Aktieindexobligation

Obligation vars avkastning är kopplad till utvecklingen av ett aktieindex, t.ex. OMX S30. Beskattas enligt aktievinstreglerna.

Anskaffningsutgift

Det belopp som du har betalat vid ett enskilt köp av ett värdepapper inklusive avgift för courtage.

Avräkningsnota

Skriftlig handling som upprättas vid köp (köpnota) eller försäljning (säljnota) av aktier och andra värdepapper.

Avstämningsdag – aktieägare

Den dag man ska vara registrerad för en aktie för att vara berättigad att vara med på bolagsstämman, få utdelning eller få delta i en beslutad emission.

BTA - Betald Tecknad Aktie

Interimsaktie som innehas vid nyemission innan det nya aktiekapitalet registrerats. Räknas inte in i genomsnittsberäkningen för den ordinarie aktien.

Börs

Institution för handel med och notering av kurser på aktier, obligationer och vissa andra värdepapper. I Sverige är börshandeln koncentrerad till Stockholms Fondbörs. Handeln sker vid dagliga upprop med vissa fondpapper som finns noterade på officiella kurslistor. Kurslistorna tar upp de företag som enligt inregistreringskontrakt har sina aktier inregistrerade på fondbörsen.

Courtage

Avgift som tas ut av mäklare vid köp eller försäljning av värdepapper. Kostnaden får dras av vid kapitalvinstberäkningen både vad gäller anskaffningsutgiften respektive försäljningsintäkten.

Delrätt - DR

Rätt att få hel eller del av aktie vid en fondemission.

Delägarrätt

Med delägarrätt avses aktie, rätt på grund av teckning av aktie, teckningsrätt, delrätt, andel i en värdepappersfond, andel i en ekonomisk förening och annan tillgång med liknande konstruktion eller verkningssätt.

Depåsammandrag (transaktionssammandrag)

Sammanställning från bank eller fondkommissionär över värdepapper i depå som köpts eller sålts under året.

Fondemission

Ökning av aktiekapitalet och antalet aktier utan att bolaget tillförs mer kapital. Fondemission är en bokföringsåtgärd då uppsamlade vinstmedel eller andra fonderade medel omvandlas till aktiekapital. Varje aktieägare får nya aktier i proportion till sitt tidigare innehav. F 2:1 innebär att för varje innehavd aktie får aktieägaren ytterligare två aktier. Påverkar beräkningen vid genomsnittsmetoden.

Framskjuten beskattning

Vid andelsbyten kan, när vissa villkor är uppfyllda, omkostnadsbeloppet på de aktier som byts ut föras över till de mottagna aktierna. Det uppkommer ingen beskattning vid bytet (framskjuten beskattning) annat än om man utöver andelar får ersättning i pengar. Det överförda omkostnadsbeloppet blir omkostnadsbelopp för de mottagna andelarna som man fått.

Fusion

Två bolag går samman och bildar ett nytt bolag.

Genomsnittsmetoden

Sätt att beräkna omkostnadsbeloppet för olika värdepapper, t.ex. aktier.

Inköpsrätt

Rätt som utfärdas till aktieägare i ett bolag och som innebär att de erbjuds att köpa aktier i ett annat av bolaget ägt t.ex. vid avknoppning av dotterbolag.

Inlösen

Ett bolag köper in sina egna aktier mot betalning.

Inlösenrätt

Vid ett erbjudande om att ett bolag vill återköpa/inlösa egna aktier utfärdas oftast inlösenrätter. Dessa går att handla med. En viss del av aktiens omkostnadsbelopp ska omfördelas till inlösenrätten. Skatteverket utfärdar allmänt råd avseende fördelningen.

ISIN

betyder "International Security Identification Number". Detta är ett internationellt identifikationssätt för värdepapper. Varje nummer är unikt. ISIN-numret föregås av en Landkod, i Sveriges fall, SE.

Konkurs

Rättsligt förfarande som innebär att en person eller ett bolags affärer måste avvecklas och egendomen säljas så att inkomsterna kan fördelas mellan fordringsägarna.

Konvertibelt skuldebrev

Räntebärande skuldebrev som ger innehavaren rätt att byta ut sin fordran mot aktier i bolaget under skuldebrevets löptid och till ett i förväg bestämt pris.

Kurtage

Det svenska ordet för courtage.

Köption – KO

En option som ger innehavaren en rätt att köpa aktier för ett bestämt pris vid ett senare tillfälle.

Marknadsnoterad

Värdepappret är föremål för notering på svensk eller utländsk börs eller annan notering som är allmänt tillgänglig.

Nollkupongare

Obligation som ges ut till reducerat belopp och som löses in till sitt nominella belopp på förfallodagen.

Nominellt belopp

Det belopp som t.ex. en obligation är utställd på, och som är det belopp som placeraren erhåller då obligationen löses in vid löptidens slut.

Nyemission

Ökning av aktiekapitalet och antalet aktier i ett bolag genom att aktieägarna skjuter till mer kapital genom att köpa nya aktier till ett fastställt pris per aktie. N 2:1 innebär att för varje innehavd aktie så får aktieägaren teckna två nya aktier. Påverkar beräkningen vid genomsnittsmetoden.

Obligation

Skuldebrev som ges ut i betydande antal och där en andrahandsmarknad finns. Obligationer har i allmänhet lång löptid, minst ett år.

Omkostnadsbelopp – värdepapper

Vid redovisning av försäljning av värdepapper beräknas vinsten eller förlusten som skillnaden mellan ersättningen och omkostnadsbeloppet. Ersättningen är försäljningspriset minskat med utgifter för försäljningen.

Omkostnadsbeloppet är summan av dina anskaffningsutgifter, eller det belopp som du sammanlagt har betalat för t.ex. dina aktier. Beloppet beräknas enligt genomsnitts- eller schablonmetoden.

Omvänd split

Flera gamla aktier slås ihop till en ny. Omvänd split 1:5 innebär att fem gamla aktier blir en efter splitten. Görs ofta när kursen på aktien är mycket låg. Påverkar beräkningen vid genomsnittsmetoden.

Omvandlingsrätt

En rätt som ges ut till aktieägare av en visst slag av aktie för att omvandla denna till ett annat slag av aktie. Omvandlingsrätterna behandlas som delägarätter. Anskaffningsutgiften för A-aktierna proportioneras mellan aktierna och omvandlingsrätten.

Riktad emission

Nyemission som riktas mot visst håll, t.ex. de anställda, vilket innebär att de får erbjudandet att köpa de nyemitterade aktierna. Aktieägarna förbigås på detta sätt.

Schablonmetoden

För vissa marknadsnoterade värdepapper får omkostnadsbeloppet beräknas till 20 % av försäljningspriset.

Split

Uppdelning av en aktie på två eller flera aktier. Kallas också aktieuppdelning. I stället för 1 aktie à 500 kronor får man 5 st. à 100 kronor. Bolagen gör ofta split för att underlätta handeln med aktierna när kursen på aktierna är hög. Påverkar beräkningen vid genomsnittsmetoden.

Teckningskurs

Det pris som ska betalas för varje nyemitterad aktie i en nyemission.

Teckningsoption – TO

Ett bolag ger ut en option som ger aktieägaren rätt att teckna aktier i bolaget för ett bestämt pris vid en senare nyemission. Vissa av dess TO är marknadsnoterade och handlas med på Stockholmsbörsen.

Teckningsrätt –TR

En rätt att teckna aktier vid nyemission.

TIA

Tvångsinlöst Aktie

Tvångsinlösen

Kan begäras då ett bolag äger mer än nio tiondelar av aktiekapitalet, samt nio tiondelar av aktiernas röstetal. Bolaget kan begära förhandstillträde vilket innebär att äganderätten till aktien övergår till bolaget.

Unit

Vid nyemission kan erbjudandet innehålla flera värdepapper. Exempelvis kan vid en emission erbjudandet innehålla teckningsrätter för teckning av nya aktier samt även förlagslån med avskiljbara teckningsoptioner i ett s.k. unit.

Uppskovsbelopp – värdepapper

Den kapitalvinst som du enligt äldre regler har fått uppskov med i samband med ett aktiebyte.

Utdelning av aktier – ”lex ASEA”

Om ett aktiebolag delar ut samtliga aktier ett dotterbolag ska inte intäkten redovisas som utdelning om vissa villkor är uppfyllda. Istället fördelas det ursprungliga aktiebolagets anskaffningsutgift mellan detta och det utdelade bolaget. Skatteverket utfärdar allmänt råd avseende fördelningen.

Warrant

Option med vanligtvis lång löptid. Skiljer sig från standardiserade optioner genom att den endast utfärdas av ett fåtal aktörer. Antalet aktier per warrant och lösenpriser skiljer sig från en warrant till en annan.

Återköp av aktier

Sker när ett bolag köper tillbaka sina egna aktier i den öppna marknaden, vilket reducerar antalet utstående aktier.